

Szerkesztőség:

Arad, Acsev.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 960 Lej

Fél évre 480 Lej

Negyed évre 240 Lej

Havonta 80 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej,

Bucurestiben 50 banival több

Semminél semmibb

Egy aradi vállalat irodájában két hivatalnok dolgozott. A hírtelen betoppantó hivatalfőnök megkérdezte az egyikőt: Mit csinál X. ur? Semmit — felelte az. És maga mit csinál Y. ur? szölt a másikhoz, aki nem hallotta az előbbihez intézett kérdést és így válaszolt: — Segítek X. urnak. Ez a megtörtént anekdóta jutott eszünkbe, amikor ma bejött szerkesztőségünkbe egy exportőr és arról panaszkodott, hogy az ország exportjának fellendítése érdekében semmit sem tesznek az ugynevezett illetékesek. De hát mit is csinálnak azok az urak, akik az állam tespedő gazdasági életét vannak hivatva életre keltetni? Az egyik fórum semmit, a többi segít neki.

Ez pedig nem tréfa. De hogyha az, akkor siratni való szomorú tréfa. Eddig komoly intelmek és tragikus prespektívákat rajzoló felszólalások hangzottak el ebben az ügyben a sajtó hasábjairól és szakemberek ajkairól, de minden hatástalanul maradt. Ennek a gazdag, kincsektől dúskáló országunknak dolgozó emberekre van szüksége, akik tudják, hogy a földünk gyomrából feltörő gázkutak, petróleum források, ég felé ágazó erdőrengetegek, az arany, a fekete gyémánt, a lines marhaállomány nem arra való, hogy dicsekedjünk vele, hanem, hogy általuk bekapcsolódjunk a világ-gazdaság vérkeringésébe. Gazdagok vagyunk. Olyanok, mint az a farkas, éhez, beteg koldus, aki szalmazsákjában őrzi rengeteg kincseit, de hogyha tovább is tengeti, úgy alamizsnáért kell könyörögnie.

Gazdagok vagyunk és felvehetnénk a versenyt Európa majdnem minden államával. Helyes és racionális gazdasági politikával olyan értékeket szivhatnánk magunkba, hogy azokkal egészséges vért ömlesztethetnénk a halkokló iparunkba és kereskedelmünkbe. Elhallgattathatnánk a szünetlen panaszokat, eltompíthatnók a súlyos terhek alatt nyögő polgárság felajdulásait; talán egy varázsszóval, egy megértő agytól inspirált tettel boldog orszaggá varázsolhatnók Romániát. És hol van ez a szó? Hol ez a tett?

Ausztriából kiszorította Lengyelország állatexportunkat. Magyarország már nem kell a román fa, mert olcsóbban kapja Jugoszláviától. Balkánra Anglia és Németország tette kezét. Áthidalnak bennünket, mintha nem is léteznénk és mi a hid lábánál állunk tehetetlenül.

Az egész világon rombolnak és építenek. Lerombolják a háború kényszere alatt, kabilis alapokra épített intézményeket és felépítik azokat, amelyek az országok békejét és jólétét mozdítják elő. Nálunk: kenetlen nyakorgó, ócska

rokkával szövik a poltíka gyenge, értéktelen hálózatát és foltozzák vele a korhadt, idejét-multa rendeleket és törvényeket. Ahelyett, hogy újakat alkotnának és bekapcsolódna vele az európai államok gazdasági hűtetésébe,

hogy felvehessük a versenyt legelőbb azokkal az államokkal, amelyek szegényebbek nálunk, de mégis gazdagabbak, mert jó politikusaik vannak és egészséges politikát csinálnak.

Sürgősen összehívták a Magyar Párt elnöki tanácsát

Averescu miniszterelnök maga is szorgalmazza a kisebbségi problémák megoldását.

(Bucuresti, november 5.) A politikai világ jórészenek figyelme az utóbbi napokban ama tárgyalások felé fordult, amelyeket a magyar kisebbségek képviselői a kormánnyal folytattak. Annál nagyobb feltűnést keltett, hogy Bethlen György a Magyar Párt elnöke váratlanul elutazott Bucurestiből. Ugyilátszik ez adta meg az impulzust arra, hogy a bucuresti lapok a kisebbségi problémákkal foglalkozzanak.

Igy a Cuvantul ma a kisebbségi kérdés jelenlegi állapotáról írva, megjegyzi, hogy egy a kormány, mint a kisebbségek vezetői már teljesen kifáradtak az örökös tárgyalásokban s mindkét részről egyetlen óhaj nyilvánul meg e tekintetben: minél kevesebb tárgyalást és minél több eredményt. Utóbbi természetesen valójában inkább a kisebbségek kívánják, míg a kormány — a lap szerint — csak színelig igyekszik igazolni ezt a felfogását. És csodálatos, de a Cuvantul most az egyszer — igaz, hogy tartózkodó szimpátiával, — de a kisebbségi érdekek védelmére kelt s úgy ír a kisebbségek kívánságairól, hogy idősebb volna végre komolyan foglalkozni ezzel a problémával s a halogatás helyett tisztázzák már egyszer a kisebbségek helyzetét. Szavait Gogához s Bucsanhoz intézi, akik az ügyben tárgyalásokat folytatnak a kisebbségi magyarság képviselőivel. Ezekről a tárgyalásokról írva, különben még azt is megjegyzi a lap, hogy a kormány helytelenül cselekszik, ha a választások alkalmával céljaira felhasznált magyarságot most is csak ígérekkel traktálja, ahelyett, hogy az illetékes fórumok kivezető utat találjanak, még inkább kiélezi a helyzetet a kormány s a csalódott magyarpartii képviselők között, akikről úgy véli, hogy a parlament megnyitása ellenzékbe fognak átmenni, ha csak addig valami újabb meg egyezést nem kötnek velük.

A Cuvantul egyébként úgy tudja, hogy Averescu kormányelnök a lehetőség határáig kíván menni a kisebbségeknek adandó kedvezmények tekintetében s ilyen értelemben adott utasítást Gogának s

Bucannak. Ezzel szemben azonban politikai körökben az a vélemény alakult ki, — írja a lap — hogy a kisebbségi képviselők nem fognak megelegedni jelentéktelenebb engedelményekkel, hanem követelni fogják a paktum teljes egészében való respektálását és az abban lefektetett ígéretek beváltását.

Mint Clujról jelentik, Bethlen György gróf, a Magyar Párt elnöke, aki tegnap érkezett haza Bucurestiből, nyomban hazaérkezése után felkereste a párt központi irodáját, ahol a párt új ügyvezető alelnöke, Inczedy-Jocksmann Ödön fogadta. Bethlen György gróf megérkezése után nyomban

intézkedett az elnöki tanács összehívásáról, mely november 10-én ül össze, tehát még a párt parlamenti tagjainak Bucurestibe való utazása előtt és a tanács ülésén a parlamenti ülészek alatt követendő magatartásról is fognak tanácskozni. Különösen fontos a párt parlamenti tagjainak magatartása a költségvetési javaslat tárgyalásánál, mert itt kerül majd szóba az iskolák, valamint a kisebbségi egyházak államsegélye is. Információink szerint az iskolák államsegélyének kérdése döntő jelentőségű lehet a Magyar Párt további parlamenti magatartására.

Bucuresti ünnepli az olasz missziót. Ferdinánd király szombaton fogadja a küldöttséget Mussolini levele Averescu tábornokhoz

(Bucuresti, nov. 5.) Badoglio Pietro tábornok, a tegnap este Bucurestibe érkezett olasz misszió vezetője ma délelőtt fogadta az újságírókat.

— Ugy jöttünk Önökhöz, mint igazi jóbarátok — mondotta az olasz generális. — Ez a látogatásunk is a hagyományos olasz-román barátság dokumentálása, amelyet úgy szándékozunk még mélyebé tenni a két nép közt, hogy királyunk nevében meghívjuk az önök felséges uralkodójukat és a felséges asszonyt országunk meglátogatására. En a magam személyében is mindenkor barátja voltam a román népnek s személyes jóbarát ságot tartok fenn Averescu kormányelnökkel is, akinek úgy hadvezéri, mint politikai tudását nagyra becsülöm.

Az olasz misszió tagjait Bucurest népe és a hivatalos körök a legnagyobbb lelkesedéssel fogadták. Az északi pályaudvartól a Calea Victorie-n és Calea Grivitei-n minden házat még ma is olasz és román lobogókkal, virágokkal és szőnyegekkel díszítettek fel. Amerre a misszió tagjait vivő autók elhaladtak, szinte vége-hossza nincs az éljenzésnek. Különösen akkor nyilvánult meg a határtalan lelkesedés, amikor az autók egyikében Ferdinánd királyt ismerték fel.

Az olasz misszióknak Spoleto hercegen, Badoglio Pietro tábornokon

kivül tagjai még Accoretti Enrico korvettkapitány, Pegon Cicaldi Corso grófja, tengerészhadnagy, Sicilian Domorico vezérkari ezredes és Bocacio Vincenzo százados.

A misszió tagjai szombaton délelőtt jelennek meg külön kihallgatáson Császárság előtt s ez alkalommal nyújtják át az uralkodónak az olasz király meghívó levelét.

Itt írjuk meg, hogy az olasz misszió tagjai, akik tegnap érkeztek Bucurestibe, mindjárt délután tisztelték Averescu kormányelnököt, akinek Mussolini egy sajtóközleményben írott levelét nyújtották át. A levelben az olasz diktátor üdvözlöi Románia népét és biztosítja a kormányt, hogy a besszarabiai kérdésben Románia mindenkor barátja fog találni Mussoliniben. Az olasz misszió tagjai egyébként minden politikai nyilatkozattól a legmeregvebben elzárkóznak.

Az olasz misszió tiszteletére ma délelőtt nagy katonai parádé volt a Calea Victoriein levő királyi palota előtt. Pontban 11 órakor érkezett a király, a savoyai herceg, Elena hercegnő és Badoglio marsall kíséretében. Jobbján Durazzo márk, a diplomáciai kar, Teodorescu főpolgármester és a kormány tagjai, balján Mardarescu, Lupescu, Popescu, Petala tábornokok és a külföldi katonai attaschék foglaltak helyet. A királyi palota egyik ablakából György görög exkirály és Erzsébet

hercegő végignézték a parádét. Tizenöt ezred, továbbá a katonai iskolák növendékei és repülőosztagok

vonultak el pompás menetben. Félkettőkor a királyi palotából intim dejeuner volt.

Halott kincsek az aradi pénzügyigazgatóságon
Rendkívül lassan folyik a hadikölönkötvények visszaszolgáltatása. Sok a le nem bélyegzett kötvény.

(Saját tudósítónktól.) Földszint, balra, a harmadik ajtó — igazít utba egy pénzügyigazgatósági altiszt — ott osztják ki a hadikölönkötvényeket. De hiába megy az ur, hacsak nem bankos, mert a jövő hét végéig csak a bankokét adják vissza — figyelmeztet jóakarattal — s csak aztán jönnek a magánosok.

A keskeny, homályos folyosóra idegesítő pénzesörgés hallik ki: az adóhivatal pénztára. Ez jobbról van, tehát itt szembe valahol. Kopogok. Bemről monoton zugás, olyasféle, hogy nyolcvankilenc, kilencven, kilencvenegy, kilencvenkettő... hüh, de elfáradtam... S mert a kilincsnyomásra nem nylik az ajtó, ismét kopogok. Valamit válaszolnak rá belülről, azután hirtelen néma csönd lesz. Végre csigalassúsággal kinyitják az ajtót.

Milliók piramisa.

— Á, ön az! — mondja szívélyesen Glava György pénzügyi főtanácsos, aki a kötvények visszaszolgáltatását intézi. — Azt hitük, egy csökönyös magános, aki a kötvényéért jött. Akad ilyen ötven-hatvan naponta. Pedig hiába jönnek, még most előbb a bankokét adjuk vissza.

A szobában hosszú asztal és két fiókos állvány. Ezek és a szoba minden része a padlótól fel a padnyáig rakva kötvényekkel. Félig-meddig értéktelen milliók piramisa. Most az Aradi Általános Takarékpénztár van soron. Már két napja válogatják ki az Általános kötvényeket. Ez pedig rendkívül körülményes, ez lassan megy. Ugyis nyilván minden egyes köteget meg kell bolygatni, amíg a keresett számra rátalálnak. Panaszodik is emiatt a bank két tisztviselője és Glava főtanácsos, akik egyébként inkább molnárnak festenek, a kötegekből csak úgy szítal rájuk a por. És ilyenformán történhetett meg aztán az is, hogy amikor tegnap már azt hitték, hogy az Általános Takarékpénztárnak minden kötvényét visszaszolgáltatták, utóbb kiderült, hogy bizony a konszignációk tételeit tévesen értelmezték s a 8215 darab címlet csak alig az egyharmada a bank kötvényeinek. Természetesen újra kézbe kerülnek a hatalmas kötegek, keresni kell a többi kötvényeket, míg a még hiányzó tíz-tizenkétezer darab előkerül.

— A kötvényeket össze-vissza forgatták, össze-vissza rakták a minisztériumban. — panaszkodik Glava főtanácsos — Nincs meg a pontos sorszám, így aztán rendkívül körülményes és igen sok időt vesz igénybe, amíg kiválogatjuk, összeolvassuk, leegyeztetjük a címleteket. Ezért legfeljebb két-három ezer darabot tudunk visszaszolgáltatni naponta. Az Általános Takarékpénztár kötvényeinek visszaadása körülbelül jövő keddig fog eltartani. Aztán jönnek a többi bankok és csak az-

után, előreláthatólag csak két hét múlva kerülhetnek sörta a magánosok.

— Akad azonban lebélyegzetlen is a kötvények között. Ezeket visszatartjuk és jegyzőkönyv kapcsán a hiányzó felbélyegzés pótlása végett újból felterjesztjük a pénzügyminisztériumba.

Humoros epizód is történt a kötvények visszaadása alkalmával. Az első napokban, amikor még nem gondoltak arra, hogy a kötvények visszaszolgáltatása igen körülményes és lassú lesz, mindenki a rendelkezésére állottak, aki csak jelentkezett a címletekért. Akadt aztán ezek között egy-két magános, idősebb ember,

Arad közvelenti telefonálhat Bucurestivel.

Átszervezik az országos telefonforgalmat Nem emelik a posta-tarifát.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi telefonközpont újjászervezését már véglegesen elhatározta az illetékes minisztérium. Amint megírta az Aradi Közlöny, a költségvetésben első helyen szerepel az aradi telefonközpont felépítése és a jelenlegi rozoga apparátusokat teljesen kicserélik. Ma érkezett jelentés alapján az aradi és ezzel kapcsolatban a cluj (kolozsvári), váradi, alba-juliai (gyulafehérvári) telefon központjainak felépítését 1927 január elsején kezdik meg. Ezek a központok közvetlen összeköttetést kapnak Bucurestivel, Galatival és Brailával.

A néhány héttel ezelőtt tervbe vett postai tarifaemelés egyelőre elhalasztják. Csupán minimális emelést

Pesti parkettáncos mint boxvilágbajnok

Páratlan sportbotrány történt a magyar fővárosban.

(Budapest, november 5.) A budapesti sportköröknek napok óta hallatlan botrány tartja izgalomban. A bokszermérkőzések történetében példátlanul álló skandalum érdekes részletei a következők:

Szombaton este a régi képviselőházban bokszer mérkőzést hirdettek és nagy reklámmal harangozták be Salzedo argentinai bokszsampion, aki 157 mérkőzésen leütéssel győzött ellenfelein. A külföldi bajnok tiszteletére a magyar amatőrbokszeresek szövetsége engedélyt adott, hogy nyolc amatőr is kiállhasson egymással a mérkőzésen. Este zsúfolásig megtelt a képviselőház nagyterme érdeklődő sportközönséggel. Az amatőrbokszeresek érdekes és változatos küzdelme után hosszabb szünet következett, majd a közönség hatalmas tüdőváltása között bevonult az argentinai bokszsampion és Hudra Kálmán az 1926. évi magyar bajnok.

Feszült figyelemmel lesték a híres bokszer minden mozdulatát, de az első menet igen lanyhán folyt le. A második menetben egyszerre csak a magyar Hudra ment támadásba és mindjárt az első percben leütötte Salzedot, aki feke maradt a dobogón. A bíró 10 másodpercig számolt, de az argentinai meg sem mozdult, dacára annak, hogy láthatóan jó

alkot a legnagyobb torlódás alkalmával, amikor ötven-hatvanan tülekedtek a címletekért, kényelmesen letelepedtek az asztal mellé és mesélni kezdtek arról, hogy mi minden bírta rá őket arra, hogy hadikölcsönt jegyezzenek s aztán panaszkodni kezdtek, hogy bizony megjárták, mert mit csináljanak mostan ezzel a „halott papírossal”. Amikor pedig egyet szedjen már mást is szóhoz jutni, az illető indignálódva állt fel, átment a folyosón a szemben lévő főpénztárba és ott követelte, hogy az összes szelvényeket váltsák be neki, de nyomban ám, mert amint mondta, súlyos sérelem esett rajta, nem akarták meghallgatni, hát ő sem kíváncsi tovább a pénzügyi tisztviselőkre, látni sem akarja többé őket, hát váltsák be egyszerre az összes szelvényeket, hogy még egyszer kelljen neki ilyen méltánytalanságot elszenvedni... (p. a.)

seket fognak egyes tarifáknál eszközölni. Ez az emelés azonban nem lesz több öt százaléknál.

Ezzel kapcsolatban jelentik, hogy a közlekedésügyi minisztérium a postai szállítás fokozottabb ellenőrzése és biztonsága érdekében elhatározta, hogy az eddigi egy inspektorátus helyett három inspektorátust állít fel. Az első inspektorátus székhelye Bucurest lesz, amelynek vezetőjévé Popescu Traian kerületi főfelügyelőt nevezték ki. A második székhelye Kolozsvár, főnöke Andrescu Ioan főfelügyelő lesz. A harmadik inspektorátus hatásköre Moldovára, Besszarabiára és Bukovinára terjed ki, élére Motza Gligor kerületi főfelügyelő kerül.

kondícióban volt. Amikor a bíró a kiszámolás után győztesnek minősítette Hudrát, Salzedo környéden felugrott, amire a közönség hatalmas abogolásban tört ki. Óriási tüntetés kezdődött Salzedo és a rendezőség ellen, a közönség kirohanva a padsorokból, megakarta lincselni őket. A rendőrség lépett közbe, hogy a rendezők és bokszeresek testi épségét megvédje és félóra nehéz munkával kifirítette a tettet. Az utcán még sokáig hullámozott a tüntető tömeg és ezalatt a rendőrség igazoltatta az argentinai „sampion”, akinek zsebéből nagyon gyanús igazolvány került elő. Kiderült, hogy a hamis igazolványra egy al-Salzedo fényképe került. Amikor ezt a közönség megtudta, újra be akart rohanni az épületbe és meglincselik a szédelgőket, ha a rendőrség ismét közbe nem lép.

A további nyomozás aztán megállapította, hogy a bokszermérkőzést Fekete Jenő artista-ügynök rendezte és Salzedo nevével egy Kóvári (Kranovitz) Jenő nevű artistát léptetett fel, aki feleségével együtt, mint táncos-duó szerepelt egy nagymező-uccai mulatóban. Ez a Kóvári és felesége volt: az, akik gróf Eszterházy Ferencnek hosszú ideig élvezték a barátságát mindaddig, míg a

Soha ne vakarja bőrét, a CADUM-KENOCB régiót enyhítést hoz

tatai grófot családja kérésére gondnokság alá helyezték. Gróf Eszterházy, még vonalmat érzett az artista felesége iránt és valóságos legendákat mesélnek a gróf hatalmas költekezéséről.

Az utóbbi napokban Kóvári bokszercekket vett Róssa Jenő hívatásos trénernél és ez a néhány lecke volt az alapja annak, hogy mint al-Salzedo, a közönséget egy lelkiismeretlen tigrisnő segítségével becsapja. A botrányos bokszermérkőzésnek a rendőrség is folytatása lesz.

Tiszta Aradot!

A városi főorvosi hivatal szigorú rendelkezései.

(Saját tudósítónktól.) Aradváros vezetőse szigorú intézkedéseket léptet: életbe a köztisztaság érdekében. A városi főorvosi hivatal ma rendeletet adott ki, melyben felhívta az aradi telek- és háztulajdonosokat, hogy a házuk előtt levő járdát még reggel 8 óra előtt, szigorú pénzbürtó terhe alatt separtassák le, egészen az esővízcatornáig, még akkor is, ha a járda nincs odáig aszfaltozva. A lesepart szemetet nem szabad, mint eddig, a kocsiutra seperni, hanem a járda szélén egy csomóban kell hagyni, míg az uccaseprő eltakarítja. Figyelmeztetik azokat a háztulajdonosokat, akiknek háza mentén nincs sem aszfalt, sem kövezet és nem fizetik az ezért járó díjakat, hogy legalább egyszer hetenként az előttük levő kocsiutat a közepéig separtassák. Az egészségügyi biztosok és uccaseprők rendeletet kaptak az ellenőrzésre és szigorúan megbüntetik azokat, akik nem tesznek eleget a rendelkezéseknek. A főorvosi hivatal még felhívja azokat a háztulajdonosokat, akiknek a házuk előtt nincsen kövezet, hogy a hozzájuk tartozó járdát egy arasznyi magasságban homokkal fedjék, ezt is büntetés terhe mellett.

Harmadosztályú hálókocsik Magyarországon.

Budapest. A budapest-nyiregyházi vonalon november hatodikától kezdődően az éjszakai személyvonatokkal harmadosztályú hálókocsik is fognak járni. A III. osztályon egy fekvőhely Budapestől Debrecenig 5 pengő 90 fillér, Budapest és Nyiregyháza között pedig 7 pengő 29 fillér lesz.

Magyarország miniszterelnöke Erdély magyarságáról

Bethlen István cáfolja a personal-unió hírét. — Miért kell megalkotni a magyar főrendiházat. — Friedrich köztársaságot követel.

(Budapest, november 5.) A magyar nemzetgyűlés mai ülésén Bethlen István miniszterelnök nagy beszédet mondott. Először elnézést kért, hogy szokástól eltérően a vita befejezése előtt szólal fel, de erre egyrészt Nagy Vincének tegnapi támadása, másrészt az készlet, hogy holnap távol lesz a fővárostól. Kissé furcsának tartja, hogy Nagy Vince vele szemben akarja az erdélyi magyarság érdekeit megvédeni. A békekötés előtt husz esztendeig szolgálta, mint képviselő az erdélyi magyarság ügyét. Nagy Vince ebben az időben semmit sem tett érte, de tagja volt a Károlyi kormánynak, amely az erdélyi magyarság érdekeit valóban kockára tette. Nagy Vince a vádjait bizonyos külföldi újságcikkekre alapítja. Csodálkozik azon, hogy egy magyar képviselő, akinek a helyzetéről és lehetőségekről informálva kellene lennie, ilyen bizonytalan forrásból származó mendemondákat tett szóvá a nemzetgyűlésen. Aki Nagy Vince beszédének hangját figyelemmel kísérte, az megállapíthatja, hogy nem az volt a szándéka, hogy alkalmat adjon a miniszterelnöknek a mendemondák megcáfolására, hanem személye elleni támadásra keresett jogalapot.

Nagy Vincét nem menti az a körülmény, hogy Erdélyben járva hallott bizonyos pletykákat, mert ezzel mindentől szolgálnak az emberek. Tényállás az, hogy Bánffy gróf önszántából ment Erdélybe, ő neki semmiféle utasítást semmiféle irányban nem adott még kevéssé adhatott tehát olyan értelemben, hogy Erdélyben egy personal-uniós hangulatot előkészítsen. Sem Bernádyval, sem mással nem tárgyalt. Az erdélyi magyarság érdekeit csak egy dolog veszélyeztetheti, ha valaki ide a Ház elé hozza. Nagy Vince beszédére más megjegyzése nincs.

A felsőház megreformálására vonatkozó törvényjavaslatra a miniszterelnök három kérdést adott fel. Van-e joga erre a nemzetgyűlésnek, van-e szükség rá és vajon a tervezett rendelkezések helyes elveken épültek-e fel. Főbb ellenzéki képviselő kétségbevonta a nemzetgyűlésnek azt a jogát, hogy a felsőházat megreformálja. Ezek a képviselők a jogfolytonosság kérdését vetették fel a vitában. Kénytelen vagyok ezekkel a kérdésekkel foglalkozni. — folytatta a miniszterelnök — hogy a kormány álláspontját megvilágítsam. Aki kétségbevonta a nemzetgyűlés jogát a főrendiház megreformálására, a következő teóriát konstruálták maguknak: A nemzetgyűlés csak ideiglenes feladat megoldására lett annak idején megalkotva. Ezzel szemben fennáll egy másik, erősebb, a régi alkotmányra kötelező jogrend, amely szerint az állandó jogrend azonnal életbe lép, amikor a királyi hatalom újból feléled. Teoria szerint, tehát amit a nemzetgyűlés csinált, csak miújszerűség, mert a nemzetgyűlés

nem gyökeredik az ősi alkotmányban. Ezek után legven szabad nekem is elmondani véleményemet a jogfolytonosságról, amelynek ma egész más jellege van, mint a múltban volt. A jogfolytonosság volt a nemzet kezében az a fegyver, amely a nemzeti akaratot akarta biztosítani a fejedelmi abszolutizmussal szemben. A jogfolytonosság alapja és tradíciója most már megszűnt.

További beszédében Apponyinak avval a kijelentésével foglalkozik, hogy a kormány forradalmi alapon csinál reakciót. Rámutatott, hogy maga Apponyi módosította kijelentését, amelyet nem a többségi, hanem egyes csoportokra értett. Kijelenti, hogy a kormány nem hajlandó letérni utjáról, sem a baloldali sem a jobboldali tülkök kedvéért. Áttért azután a felsőház megreformálására vonatkozó javaslatok elleni táma-

November 15-én ül össze Aradváros tanácsa

Boneu prefektus bizalmas értesítést kapott a minisztériumtól.

(Saját tudósítónktól.) A hosszú halogatás után a belügyminisztérium most már — ugylát-szik — gyorsan el akarja intézni az aradi városi tanács ügyét. Boneu Vazul megyei prefektus ma bizalmas értesítést kapott magánaton a belügyminisztériumból, hogy az aradi városi tanácsot november 15-én hívják össze alakuló ülésre. Ezen az ülésen megéjtik a polgármesterválasztást is s így valószínű, hogy már december elsejére kinevezett polgármester és rendes tanács vezeti Aradváros ügyeit.

A fontos értesítésre vonatkozólag beszélgetést folytatunk An-

dásokra és kijelentette, hogy ez-előtt a Habsburg-ház minden tagja helyet foglalt a főrendiházban, ezentul csak az lesz közülük tagja, aki magyar állampolgár és a magyar nyelvet bírja.

A miniszterelnök percekig tartó tapssal fogadott beszéde után Friedrich István szólalt fel. — 1918-ban a magyar intelligencia összeomlott. Mindenki forradalomról beszélt, pedig csak összeomlás volt — mondotta Friedrich. Hangoztatta továbbá, hogy a főrendiház akkoriban nem vállalkozott az ezeréves alkotmány megvédésére. A baloldal nagy tapsa közepette kijelentette, hogyha nem térhet vissza Magyarországra az ezer éves alkotmányára, úgy inkább köztársaság legyen. A szabad királyválasztást veszélyesnek tartja, mert könnyen testvérharcot idézhet elő. A nyolc óras ülésekre vonatkozó indítvány be-terjesztése után az ülés véget ért.

István dr. interimár bizottsági elnökkel, aki kijelentette, hogy a hivatalos értesítés Aradra érkezte után azonnal megteszi a szükséges intézkedéseket a tanács összehívása iránt. Az alakuló ülésen a tagok leteszik az esküt, megválasztják a három polgármesterjelöltet, kiket nyomban felterjesztenek a minisztériumhoz.

— A város közönségének — mondotta Angel István dr. — örülnie kell, hogy végre elinté- zést nyer a tanács-kérdés és sa- bil állapot áll be az aradi város- házán, mert akkor nyomban sor- ra kerül a város fontos problé- máinak megoldása.

Sulyosan inzultáltak egy volt aradmegyei szolgabíró.

Az aradi törvényszék tiznap elzárásra ítélte a tamadót.

(Saját tudósítónktól.) Régi igazság az, hogy a büns cselekedetek nem maradnak el megtorlás nélkül. Egyszer minden ártatlanul bántott embernek igazság adatik, mert az igazság — mint ezt nemrégiben számtalanszor és sokkal sulyosabb esetekben is láthat- tuk — még akkor is igazság ma- rad, ha rendkívüli viszonyok in- dokaival kísérik meg elfojtani az- t. Egy ilyen kivételes körülmé- nyek között elkövetett sulyos testi sértés ügyében hozott ma ítéletet az aradi törvényszék, amely fe- lebbvitel folytán tárgyalta ma Palco Sabin curtici-i cipész ellen felhozott megdöbbentő vádat. Palco Sabin a román hadsereg előnyomulása idején, 1919. szeptemberben a curtici-i iparoskörben minden ok nélkül előbb fajiság- ban és becsületében sértegetni kezdte Fülöp Lajos dr. akkori ele- ki főszolgabíró. Fülöp Lajos dr. kritikus helyzetében szó nélkül volt kénytelen tűrni a gyalázko- dást és becsmérlést; ennek követ- keztében Palco Sabin vérszemet kapott és egy sörösüveget hajított Fülöp dr. asztalához, akit a szét- tört üveg szilánkjai a fején sebe- sítettek meg több helyen. Ez

azonban még nem volt elég a bru- tális embernek, — aki valamennyire ittas volt — odaugrott Fülöp dr. asztalához s öklével az erősen vérző fejű embernek röb- ször az arcába sújtott és megrug- dosta, úgy, hogy a szerencsétlen főszolgabíró eszméletlen állapot- ban szállították el az iparoskörből. Sulyos testisértés és becsület- sértés címen indul meg az eljárás Palco Sabin ellen, akit a ma tar- tott főtárgyaláson az aradi tör- vényszék 10 napl elzárásra ítél- el. Az ítélet jogerős.

Magyarok

a csehszlovák kormányban

(Prága, november 5.) A cseh- szlovákiai magyar keresztényszoci- álista párt ülésén Szülő elnök beszámolt azokról a tárgyalások- ról, amelyeket az illetékesekkel folytatott a kormányváltozás kap- csán. Kifejtette, hogy a keresztényszociálistapárt nem helyezke- dik ellenzéki álláspontra, sőt: kész a kormányt támogatni, ha kötele- ző biztosítékot kap a magyar nemzeti kisebbség helyzetének jav- ulása érdekében. A párt megvár- ja az alkalmas időt, amikor a ma-

gyar nemzeti kisebbség érdekében fog állani, hogy a kormányzás fe- lelősségében osztozzon. Pozsony- ban legközelebb tárgyalások lesz- nek arra nézve, hogy a magyar nemzeti párt milyen feltételek mellett lép be a kormánykoali- cióba.

Tizenhárom nyugdíjazás

az aradi városházán.

A város vezetősége megsürgött a nyugdíjasok ügyének rendezését.

(Saját tudósítónktól.) Az Ara- di Közlöny beszámolt arról, hogy a múlt évben nyugdíjba kényszer-ült városi tisztviselők ügye még ma sem nyert elintéztést és így a tisztviselők nagyrésze sem fize- tést, sem nyugdíjat nem kap. Ez- zel a kérdéssel foglalkozott: a na- pokban az aradi interimár bizott- ság, amely elrendelte, hogy memo- randumot kell küldeni a mi- nisztériumnak a városi nyugdíja- sok ügyének elintézésére. A me- morandum elkészítésével Olarin István városi vezértitkárt bízták meg. Ma elkészült már a memo- randum, amelyben elsősorban az érvényben levő törvény értelmé- ben engedélyt kérnek a megyei nyugdíjbizottság felállítására, hogy az ügyek gyorsabban nyer- hessenek elintéztést. Ennek a kér- désnek az elintézéséig azonban kérik a belügyminisztériumot, has- son oda a temesvári nyugdíjbi- zottságnál, hogy az egy év óta fekvő aradi aktákat a lehető leg- gyorsabban intézze el, mivel az aradi nyugdíjasok kétségbeeső anyagi helyzetben élnek a bizott- ság késése miatt. A memorandum még a holnapi nap folyamán továbbítja a város vezetősége a belügyminisztériumhoz.

A város néhány napon belül újabb 13 tisztviselő és alkalmazott nyugdíjazási ügyét terjeszti be a temesvári bizottsághoz. Az újabb nyugdíjazottak: Cziráky Márton, Papp Gyula, Birtner József, Hettmann József, Virányi János, Ilin György, Papp Antal, Pacurár Simion, Luca Cristea, Kósa Antal, Dán János, Cociu Pé- ter, Teodorescu György.

Ismeri a Noszty fiu esetét

Tóth Marival ?

Elmarad

az aradi vándorkiállítás.

(Saját tudósítónktól.) Mint an- nak idején megirtuk, a romániai ke- reskedelmi és iparkamarák orszá- gos szövetsége ez év tavaszán tar- tott kongresszusán elhatározta, hogy az ország nagyobb városaiban — s így Aradon is — ugynevezett vándorkiállítást rendez. Az első ilyen kiállítást Cernautiban rendezték meg s a többi nagyvárosok után most Aradra került volna a sor. Néhány nappal ezelőtt már a vándorkiál- lítást bejelentő falragaszok is megje- lentek a város uccáin. Epen ezért most nagy meglepetést keltett a ki- állításokat rendező bizottságnak egy, az aradi kereskedelmi és ipar- kamarához intézett átirata, amely ar- ról értesíti az aradi kamarát, hogy a november hóra tervezett aradi vándorkiállítás elé váratlan akadályok gördültek s így az aradi vándorki- állítás legalább ez évben véglegesen elmarad.

Molnár Ferenc rendezi új darabját.

A világhírű magyar író legújabb darabja a budapesti Magyar Színházban kerül színre.

(Budapest, november 5.) A magyar főváros színházi világa nagy szenzációra készül: új Molnár Ferenc-premiert vár. A Játék a kastélyban a Magyar Színházban kerül színre s növeli az érdekességet, hogy Molnár Ferenc maga vezeti a próbákat. Az első rendező-próba tegnap délelőtt volt. Molnár Ferenc már kilenc órákor benn van a színházban. Rövid időközlet, majd Tarnayval, a színház főrendezőjével elütköztek: belemennek a kelioktárba és összeszedték minden összeszedhetőt, ami a darab próbájához szükséges. Mert Molnárnál, Molnár Ferenc próbájánál, amelyen a szerző is jelen van és a szerző a rendező, nagy a pontosság, nagy a lelkiismeretesség. Az első rendelkező próbán már mindennek meg kell lennie, mint akár a jubiláris századik előadás. Célrét helyett nem lehet közben a lakócipővel bejönni a színpadra, színon helyett ne szabad gyakorlatlan falócat állítani a kulisszák völgyébe és ha a szerepkönyv talpas poharat az elő, akkor a pohárnak talpasnak kell lennie.

Körülbelül félórát tartott, amíg a kelioktárban kiválogatták Molnár azután bement a színpadra és fölláttatott egy szobadiszle. Olyan szobadiszpadon nem tud próbálni, csak ha mind a négy oldalát felhatárolja. A diszletraktáruól felhozatta az Égi és földi szerelem első felvonásának faikat. Molnár meghatódottan nézett körül a színpadon.

— Mulnak az idők, — mondotta, — az ember nem hinné, hogy ezek a diszletek már régiek. Mint ha tegnap állították volna fel először...

Tíz órákor a színház valamennyi csemettyéje megszólalt. Sőt megszólal az előadást jelző tom-pahangu gong is. Ez ünnepi percek jelent és körülbelül az a jelentősége, mint ünnepnapokon az ágyulóvés. Mindenki érzi, hogy diszpróba következik. A színészek már valamennyien a színpadon vannak. Tifkos Hegedűs mellett ül, hátul mögötte Törzs Jeno áll, kicsit messzebb egy kis csoport: Vágó, Dénes és Tarnay. Z. Molnár a jobboldali diszletraktáruól nézegeti.

— Jöni! — szól be Sándor, a főügyelő és néhány pillanat múlva Molnár Ferenc megjelenik a színpadon.

Tíz óra két perccel mutat az óra, amikor Molnár fellapozza Játék a kastélyban című vigjáték rendezői példányát és megkezdődik az új Molnár-darab próbája.

Tarnay elővesz egy papírlapot és pontosan bejegyzi Molnár minden instrukcióját. Megrajzolják a színpadot, berajzolják a színt, szóval valóságos térképet készítenek a darabhoz. Tizenkét órákor már teljesen átmentek az első felvonáson. Tíz perc cigaretaszünet következik, amelyet a társalgóban töltenek el. A szomszéd korcsmából áthoznak nyolc krigli sört. Heter a szereplőknek, egyet a szerzőnek. Kocintásnál mind a nyolc krigli összecseeng.

— Az első próbán még min-

denté kocint, most sendi sem hagyják a másikkra, — mondja mosolyogva Törzs. — Reméljük, a huszadik próbán sem marad kézbenélva a pohár.

Átmegegyünk még egyszer az első felvonáson, — szól Molnár, a mire a társasági újból felmegy a színpadra. Dénes Gyönggyel egy jelenetet megisméltet a szerző. Dénes szemrehányóan mondja:

— Mindig nekem kell koccintni!

Molnár elneveti magát:

— A próbát néhány percre félfiggeszem, mert elmondok nektek valamit. A hábona legnagyobb viharzásának idején a frankfurti udvari színházban az Egmont című tragédiára készültek. A tragédiát maga az intendáns Jencellen-ciaja rendezte, aki hihetetlenül szigorúan fogta fel a rendezés kérdését. A szereplők között volt egy Prickler nevű művész, akinek az egyik felvonásban csak eunyj mondanivalója volt:

— Most megyek! Jsten ámen, gróf!

Hogy-hogynem, az intendánsnak soha nem tetszett a művész játéka és ezért szakadáránul megisméltette a párszavas szerepet.

Prickler már alig várta a főpróbát, mert az remélte, hogy az intendáns most csak nem fogja vele megisméltetni ezt a néhány szót. Reményeiben csalódott. Alig hogy elmondta „szerepét” a főpróbán, az intendáns már felállott a nézőtérre és felszólította a színpadra:

— Bitte, Herr Prickler! Noch einmal!

Szegény Prickler mit tehetett egyebet: ismételt.

Most már azután igazán dühös volt.

— Mide majd a premieren — töprengött a színész —, akkor már csak nem ismételtet?! —

Elkövetkezett a premier napja. Alig, hogy odaértek Prickler egyetlen kis mondatához, egyszerre rettenő dörrenés reszketteti meg a levegőt. Üvöltönek a szírenák, pillanatok alatt tüzoltók, mentők robnognak át a frankfurti főúton.

— Itt vannak a francia repülőik!

A nézősereg a pincében talál menekedket. Ott bujnák meg a színészekkel együtt. Félóra múlva elmalik a rettenő veszedelem. A kegyetlen nyugalma németek újból visszatérnek a nézőtérre. Az intendáns a függöny elé lép és a következőket mondja:

— Németek! Remélem, hiszem és bízom, nincs egyetlen olyan ember sem köztetek, aki megijedt. A német nép világszerte ismert rettenő bátorságát hívom segítségül. Maradjatok helyeteken és folytassuk az előadást.

— Hoch! Hoch! — kiabálták a nézőtériek és a zenekar eljátszotta a Wacht am Rhein-t.

Az utolsó akkordok elhangzása után a függöny szétment, az intendáns felállt és az első sor első székein és felkiáltotta a színpadra:

— Bitte, Herr Prickler! Noch einmal!

Félkettő után öt perccel ér vé-

get a Molnár-darab első próbája. A színészek a siker kapujában mosolygósak, jókedvűek.

— Pompás rendező ez a Feri,

— azól nevetve Z. Molnár.

— Biz ez az! — toldja meg Tarnay. — Remek Molnár, aki nem örül — színészidegeket.

Prémek árverése Aradon.

Elárverezték az Eisenstädter cég aradi fiókjának szücsáru készletét.

(Saját tudósítónktól.) A Clujon (Kolozsváron) csödbe jutott Eisenstädter Sanna szücsáru gyára magával rántotta a fizetésképtelenségeibe fiókjait is. A cég aradi fiókjai színtelen megszűntette működését és a zálogként elraktározott szücsárúkat ma árverezték el az Aradana részvénytársaság hivatalos helyiségeiben. Az árverés megkezdése délután négy órára volt hirdetve, de már az érdeklődők négy óra előtt megjelentek.

Művészet.

Az aradvárosi színház műsorai a következők: Szombat délután 3 és fél órákor: Orlov, operett. (Gyermek-előadás, gyermek-szereplőkkel. Mérsékelt helyárak.) Este 8 órákor: Marinka a táncosnő, operett. (C. Lérlet.) Este 11 órákor: Csokoljon meg, vigjáték. (Bemutató-előadás. Csak felnőtteknek. Bérletszünet. — Vasárnap délután 3 órákor: Annabál, operett. (Mérsékelt helyárak). Délután 6 órákor: Alvó férfi, vigjáték. (Mérsékelt helyárak). Este 9 órákor: Sárga csikó, népszínmű. (Bérletszünet). Hétfő: Alexandra, operett. (Bing János vendégfellépéssel. A bérlet).

Szombaton premiér és repríz. Szombat délután az Orlovot játszó a gyermek-műkedvelők, akik az elmúlt héten hatalmas sikert arattak. Este 8 órákor Jean Gilbert gyönyörű operettjét, a „Marinka, a táncosnő”-t eleveníti fel a társulat. A címszerepet Zöldhelyi Anna játssza, akinek a Marinka egyik legkiválóbb alakítása. Nagyszerű szerepet kapott ifj. Szendrey Misi, akinek boszorkányos táncművészete állandóan szaporítja híveinek táborát. Hálás szerephez jutottak Kertész Manó, Borovszky, Győző és Olasz. Este 11 órákor a Csokoljon meg! című francia vigjátékot mutatják be elsőrangú szereposztásban.

November 9-én Schlattner Gyula világtalan zongoraművész fog bemutatkozni a Kulturpalota hangversenydobogóján. Aradi fiú, itt tanult és itt fejlődött kiváló muzsikussá. Nemcsak a humanizmus, de a művészetpártolás feladata is, hogy további fejlődésére mód nyujtassék egy zseniális fiatal embernek. A hangverseny jegyét Sándor Ferenc-cég árusítja.

Cosbuc szabadelőadás a Kulturpalotában. Szombaton, e hó 6-án délután 6-kor I. D. Stefanescu bucuresti-i tanár szabadelőadást tart Cosbuc, a híres román költő egyéniségéről és költészetéről. Az előadás a Kulturpalota nagytermébe lesz megtartva.

Az Alexandra — Bing János vendégfellépései. Hétfőn az Alexandrában lép fel hosszú idő után először Bing János, a kiváló ének-művész, akinek minden fellépése eseményt jelent. A címszerepet Zöldhelyi Anna játssza, akinek tolettjei szenzációt keltenek. Igen hálás szerepe van még Borovszky-nak.

Nagy Géza fényképész műterme Arad, Bv. Regina Maria 8. földszint.

az Aradánál. A szörmeárú kiáltási ára 540 ezer lej volt. De komoly árverező csak kétfő alakult meg a többiek az remélték, hogy az árúkat egyenként vásárolhatják meg. Amikor kiderült, hogy csak egy tömegben lehet igérni az árúkra, az árverezők nagyrésze elhagyta a helyiséget. Négy óra után néhány perccel már be is fejeződött az aktus és a szörmeárúkat Stan Lajos, mint legtöbbet igérő vette meg 212 ezer lejért.

Sárga csikó. Vasárnap délután 3 órákor az Annabál van műsoron mérsékelt helyárakkal. Délután 6 órákor az idei prózai slágert, Az alvó férjet játszó. Este 9 órákor lesz az idén az első népszínmű-előadás. A színház igazgatósága a népszínmű-irodalom gyöngyét, a Sárga csikó-t tűzte műsorra. A főszerepeket Zöldhelyi Anna, Kiss Mariska, Borovszky, Kallós, Jávor, Győző, Kun, Olasz és Révész játszó.

Csomagplombát legelőcsöbber azonnal szállít: Sauber David Oradea.

Királyi esküvő.

Nagy ünnepek között történt Astrid svéd hercegnő és a belga trónörökös egybekelése.

(Stockholm, november 5.) Nagy ünnepek között történt meg Astrid svéd hercegnő, a svéd király leányának és Lipót belga trónörökösnek az esküvője. A főváros kék-fehér zászlótengerben uszott, a főuccákon a királyokat gyönyörűen feldíszítették. A belga király tegnap audiencián fogadta a diplomáciai testületet. A fogadtatás után Gusztáv király vendégei tiszteletére ünnepi ebédet adott. A királyi vendégek aranytányérokba ettek, míg a többi vendég el ezüsttányérokba tettek. Az ünnepi ebéd arany s ezüst gyertyatartókba helyezett gyertyák világítottak, míg az asztalok körül száz, régi divatú, történelmi stílus ruhákba öltözött lakáj forgolódott. Gusztáv svéd király toasztot mondott a belga királyi pár üdvözlésére. Örömet fejezte ki Astrid hercegnő és Lipót herceg egybekelése felett és ama reményének adott kifejezést, hogy ez az esküvő még szorosabbra forrasztja össze a két ország közötti barátságát. Beszéde végén megéljenze a belga királyi pár és a zenekar a belga himnuszt játszotta. Albert belga király válaszában megköszönte a szíves, meleg fogadtatást, kijelentette, hogy nemcsak őt, hanem egész országát örömmel tölti el az a tudat, hogy Astrid hercegnőt nemsokára Belgiumban üdvözölhetik, mint az ország trónörökös-nőjét. Reméli, hogy új hazájában épen olyan jól fogja magát érezni, mint otthon. Este diszleadás volt a stockholmi operában.

H I R E K.

Artatlan áldozat?

Ott áll a napsütötte uccán és hegyes kis könyökével szívósan furta magát előre a hullámzó ömögben. Itt is, ott is dühösen mordultak rá:

— Maradj nyugodtan, kölyök!

De ő nem tudott veszteg, egy helyben állt. Az alacsonyabb férfiaknak is csak válláig ért, s mindenképen elől akart lenni. legelől, mikor a Duce erre jön. Máskor sápadt arca lángolt az izgalomtól és egészen elfelejtette komoly, de szigorú apját, aki ráparancsolt, hogy öt órára mindenképen jöjjön haza.

Hopp! Rálépett egy természetes asszonyosság lábára.

— Bestia, — szisszent fel a kövér, szuszogó asszony, akinek dühötől és kintől könnyek szöktek a szemébe. Anteo egy darva térdelőkését érezte a hátában és a fiatal kigyó vakmerő mérgével pattant vissza.

— Piano, piano, giovanotte, — mosolygott rá kedélyesen egy vastagbajuszu, kedélyes arc.

Egy terebélyes, hentesszagú férfi hóna alatt és két vékony timarlegény közt megint előbbre jutott egy kicsit. Most egy postás-altiszt mammu-háta állta el az utját. Sem jobbra, sem balra nem mutatkozott rés. Kis ökle keményen feszengett nadrágsebében s idegesen szorongatta a bronz katonai érmét, melyet délelőt cserélt kiselejtezett olombetűkért. — Valójában: fel szeretne volna tűzni ezen a dicsőséges napon bliszke kis fekete ingére. — Legalább most, amikor az apja nem látja. De ugys hiába... ezen az átkozott ember-hegyen, ezen az istenverte postás-altiszten sohasem fogja kevesztülverekedni magát..

És mégis. Szinte maga sem hitte: ott nyílt előtte az úres ucca. Mellette, kétoldalt, két zord milícia-örnmesterő mint két oszlop. És közöttük fürgé kis bogárszemének pillantása meglátta messze az autót. Ugy hömpölygött előre az éljenzés, mint a lomha, mázsás lavina.

— Evviva! Evviva! — dörögött a falakról, az aszfaltról, az égről és megint vissza: óriási labda.

— Ejjaj! Ejjaj! — rikoltotta kis tüdejéből Anteo és lángolt, mint az olasz vér.

— Nem is hallotta a rövid pisztolydumranást. Csak azt látta, hogy az autó hirtelen megáll, a Duce felugrik, mond néhány szót, aztán továbbrobog. Anteo csodálkozva nézett körül. Néhány halálosan sárga, térova arc meredt körülötte a semmibe. Egyszerre dühödt ordítás szakadt fel mögötte:

— Ez volt ez a disznó — tivoltotte egy félelmetes bas.

Anteo visszafordult. Csak két fekete szem gyilokját látta és egy rettenetes öklől zúdult az arcába máris, bivalyerővel. Anteo felsikoltott:

— No, no! Ocsa... — szakadt ki a kicsiny torlomból.

De már vastag gomolyag hengerget felette. A lélek úgy siklott ki belőle, mint a fürgé gyík. Még percekig taposott rajta és döfött beléje az ittasul düh. Kis rongyos, véres cejat maradt a földön.

Stabilizálják a lejt.

(Bucuresti, november 5.) Az Avereau értestülése szerint Manolescu és Garofia akciót indítottak, hogy a lejt belga mintára stabilizálják, vagyis a beltől szűkséglet számára stabil ártolyamot állapítanak meg, a külföld számára pedig aranyvalutát kreálnak. Ilyenkormán a nagyközönség könnyebben viseli el a stabilizálás menetét. A lap szerint az egyedüli probléma még, hogy milyen ártolyamon történjen a stabilizálás. Egyesek ezer lejben akarják megállapítani a font sterling ártolyamát, mint a stabilizálás alapját. Kormánykörök szerint Avereau tábornok helyesli ezt a tervet és a parlament megnyitása után a kormány nyilatkozni is fog ebben a kérdésben.

Hazaérkezett Aradra az Acsev. bizottság.

A jövő héten előreláthatólag véglegesen befejeződik az Acsev-megváltási tárgyalások.

(Saját tudósítónktól.) Az Acsev. megváltásának évek óta húzódo ügye végre olyan stádiumba került, hogy a komplikált és különböző akadályokkal késleltetett tárgyalások a közel jövőben befejezést nyerhetnek. Rövid bucaresti-táviratok alapján már beszámoltunk arról, hogy a főrészenyessé lett román állam képviselői Bucarestben találkoztak az Acsev. megbízottjaival. A tárgyalásokon a kormány részéről Raileanu közlekedésközponti államtitkár, Pretorianu, a CFR. vezérigazgatója és Moldovan Demeter dr. jogtanácsos, az Acsev. részéről pedig Koromzay Frigyes vezérigazgató és Issekutz István dr. az Acsev. ügyésze vettek részt.

A tárgyalás anyagát az Acsev. megváltásának feltételei, valamint Adon Anteo Zamboni, ifjú fasiszta, tizenhat éves korában...

Egy keskeny sikátorban sötét fű nyargalt a fal mellett. A revolver hirtelen belökte egy kapu alá, aztán fellélegezve megállt. Cigaretta sodort. És mélyen, mélyen beszívta az első szippantást.

— A Népszövetség pénzügyi igazgatója Bucarestben. Bucarestből jelentik: Salter Artur, a Népszövetség pénzügyi szekciójának igazgatója a kormány vendégeként ma Bucarestbe érkezik. Délután Lapedatuval és Manolescuval tárgyal, este pedig részt vesz a pénzügyminisztériumban üszteletére adandó banketten.

— Bucaresti gratulál Mussolininek. Bucarestből jelentik: Teodorescu főpolgármester a Mussolini elleni merénylet alkalmából táviratot írt az olasz miniszterelnökhez, kifejezve szorencsekívánatait. Mussolini ma meglehangú táviratban mondott köszönetet az üdvözlésért.

— Kisebbségi tanárok vizsgálja. Bucarestből jelentik: A közoktatásiügyi miniszter elhatározta, hogy 1927 nyarán egy utolsó terminust engedélyez azoknak a kisebbségi tanároknak, akik eddig nem jelentkeztek románnyelvű vizsgára, vagy megbuktak azon. Mindazokat a tanárokat, akik most se fognak vizsgára jelentkezni, vagy ismét elbuknak, elmozdítják állásukból.

— Rekvium a csanádi egyházmegyé elhunyt püspökének lelkiüdvéért. Szombaton a temesvári templomban a csanádi egyházmegye elhunyt püspökének lelki üdvéért rekvium lesz, melyet Fiedler István kanonok, általános helynök celebrál. A következő szombaton a csanádi egyházmegye elhunyt kanonokainak és lelkészeinek lelki üdvéért lesz rekvium.

a jelenlegi tisztviselők és nyugdíjasok helyzetének biztosítása képezték. Mindkét tárgyaló fél a legnagyobb jóindulattal törekszik a gyors, alapos és minden igényt kielégítő megoldásra és hogy a megegyezés eddig még nem történt meg, annak csupán technikai akadályai voltak. A kormány képviselőinek ugyanis ma egy másik konferencián kellett megjeleníteni és így tegnap Csernovicha utaztak és az Acsevvel megkezdett tárgyalásokat a jövő hét keddjére halasztották, amikor is Koromzay vezérigazgató és Issekutz dr. ügyész újból Bucarestbe utaznak. Minden remény megvan arra, hogy ezuttal a tárgyalások eredménytel fognak végződni és végre létrejön a régvárt megegyezés az Acsev. megváltási feltételeire vonatkozólag.

— Meghalt Mangin tábornok. Párisból jelentik, hogy Mangin tábornok, a világháború egyik hadvezére. Párisban ma hirtelen meghalt. Hatvankétéves korában halt meg Charles Mangin tábornok, a világháború egyik legtüzelettel emlegetett hadvezére. Különösen a Verdun körüli harcokban szerzett nagy érdemeket az elhunyt tábornok, ő foglalta vissza a vaux-i és dosumonti erődítményeket. 1916. decemberében a hatodik hadsereg parancsnokságával bízták meg, majd a tizedik hadsereg élére állították. Ő vezette a francia 1917-es áprilisi offenzívát és az 1918-as német offenzíva idején ő irányította a sikeres francia ellenállást.

— Autobuszszerencsétlenség. Bucarestből jelentik: Ma délelőtt Ploesti és Moreni közt az országúton egy autobus, amely 20 utast szállított, az árokba fordult. Hat utas súlyosan megsebesült, a többiek könnyebb sérüléseket szenvedtek.

— Az újságírók szabadjegye. Bucarestből jelentik: Az újságírók szabadjegye ügyében kiküldött bizottság elfogadta a bucaresti-i újságíró szindikátus és az ottani lapok, valamint folyóiratok által elkészített kimutatást. A jövő héten a bizottság a többi sajtószervezetek listáját fogja felülvizsgálni.

Liliputi plessé ujdonság 15 pero alatt készül Koll és Krausz Árad

— Öngyilkos volt aradi tanítónő. Budapestről jelentik: Tegnep este a Rákóczi-ut egyik padján Virágh Ilona B. listás tanító megmérgezte magát. Az előhívott mentők a kórházba szállították, ahol elmondta, hogy atyja szolgabíró volt. Ő öt éven keresztül Aradon működött mint tanítónő, majd öt évvel

ezelőtt Budapestre repatriált. Virágh Ilona a magyar fővárosban kapott tanítónői állást, azonban egy évvel ezelőtt B. listára helyezték és állásnékül maradt. Sehol sem tudott elhelyezkedni, végre anyagi helyzete kényszerítette, hogy szobaleány legyen. Ezt a megalázó helyzetet azonban nem bírta tovább tűrni és ezért öngyilkosságot kísérelt meg.

— Románia diplomatáinak audienciái. Párisból jelentik: Briand ma kihallgatáson fogadta Diamandi párisi román követet. — Athénből jelentik: A köztársasági elnök tegnap audiencián fogadta Lenga Rascanu athéni román követet.

— Hajsza a megszökött bankár után. Bucarestből jelentik: Alschele bankár bankjában tegnap házkutatást tartottak, amely alkalommal mindössze 1300 lej készpénzt és néhány ezer lej értékű részvényt találtak. A könyveket szakértők vizsgálják felül s megállapítják, hogy van-e követelése Alscheleknek. Az eltűnt bankárnak még semmi nyoma.

— Árverés a Porcia hercegi palotában. Bécsből jelentik: Néhány nap óta a Porcia hercegi palotában önkéntes árverés folyik. A nagyértékű festmények nagyrészt igen szép összegekért adták el, a többi műtárgy is magas áron kelt el. A Porcia-ház képviselőjének ma átadták a Porcia-ház olasz ága 55 ösének a képét, amelyeket a felsőolaszországban levő családi kastélyba szállítottak.

— Elfogták egy dohánycsempészt. Az aradi államrendőrség ma délelőtt letartóztatott egy Varga Mihályné nevű asszonyt, akitől huszonnyolc kilogramm csempészdohányt koboztak el. Kihallgatása alkalmával kiderült, hogy a dohányt Magyarországból, Mezőberény községből csempészte át Romániába s utólevél nélkül szökött át a határon. A csempész asszonyt 28 ezer lej pénzbírságra ítélték és azonkívül megindult ellene az eljárás tiltott határátlépés miatt.

Női- és gyermek télikabát-szükségletét az olcsóságáról híres VÁNDOR divatruházában szerezzé be. Tekintse meg a kirakatoakat!

— Kiss Rózsa tánciskolájában új Kolon kezdődik.

— A városligeti vendéglőben 6-án este nagy tea-est. Parkettanc. Nyitva reggel 3 óráig.

— Béreljen Kerpel könyvtárban!

— Dr. Cornelius Walter előadásai. Dr. Cornelius zenetanár november hó 6-án délután 6 órakor tartja meg a városi Zenedében bevezető zenetörténeti és aesthetikai előadását. Érdeklődők és a megtartandó kurzusokon résztvenni szándékozók sziveskedjenek a kitűzött időben pontosan megjelenni.

— Fürstné tánciskolájában ma este vendégóra van. Gyómant-terem. (Fehér-Kereszt).

Ismeri a Noszty fiu esetét? **Tóth Marival**

— Deutsch új tánckurzust kezd nov. hó 9-én a városligeti Lövészegyesület helyiségében.

Meggyilkolták Dunántul cigányvajdáját.

A hírhedt Balog-Tuta nagybátyja rablógyilkosság áldozata lett.

(Pécs, november 5.) Borzalmas rablógyilkosság történt tegnap hajnalban Pécs városában. Eddig ismeretlen tettesek több késszurással meggyilkolták és kirabolák öreg Balog József hírhedt cigányvajdát és feleségét, majd rájuk gyújtották a szobát. A gyilkosságot csak szerdán reggel vették észre, amikor Balog egy ismerőse kereste a vajdát. A szobában rettenetes büz volt és a félig elégett ágyon meggyilkolva feküdt Balog József és felesége. A szekrények feltörve és kifosztva voltak.

Balog József, aki Dunántulnak ugyszólván teljhatalmu vajdája volt, annak idején a dánosi rablógyilkosságban is szerepelt, de mert nem sikerült rábizonyítani a bűnrészségeit, szabadon engedték. Balog József azóta többször került csendőnkézre, de halálán szerencséje volt és bár nyíltan beszélték, hogy ő volt a dunántuli cigány-rablóbandák feje, mindannyiszor sikerült neki kibujnia az igazságszolgáltatás büntető keze alól. Balog József különben a hírhedt Balog-Tuta nagybátyja volt.

A pécsi rendőrségnek az a véleménye, hogy Balog Józsefnek és feleségének régi haragosai lehetők a gyilkosai, ezért igen sok gyanúsított cigányt vettek őrizetbe.

Dr. Groszman Alfrédné
szövműhelye Arad,
Str. Moise Nicoara (Petőfi-u.) 17.
Elsőmért minőségű, kláritáscsán díjazott
perzsa szőnyegek
készítőse.

Régi keleti szőnyegek ezakszerű javítása

MOZI.

xx „Manon Lescaut“ nagy sikere az aradi Apolló mozgóban. Hétfőig vetíti az aradi Apolló mozgó ezt a nagy-sikerű slágerfilmet. Prevost hatalmas arányu romantikus szerelmi regénye vetődik elének meggrázó beállításban és olyan szép kivitelben, amilyenre kevés példa van. Manon Lescaut az idény legvönvörűbb filmje, amelyben Puty Lya és Vladimir Gaidarov egészen közel férköznek a közönség lelkehez megkapó, hatásos alakításukkal. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx „Harc Berlin ellen“ szenzációs Aldini-film szombattól az aradi Urániában. Ma, szombaton rendkívül izgalmas tartalmu modern kalandorfilm mutat be az aradi Uránia mozgószínházban. Egy feltaláló mérnök rendkívüli kalandokon megy keresztül és valóságos élet-halál küzdelmet kell vívnia egy világhírű kalandorral. A főszerepet Carlo Aldini játssza és mellette Jenny Jugo ér el nagyszerű alakításával rendkívüli hatást. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

A főtt tojás — veszedelmes étel.

Friedberger berlini orvosprofesszor fontos felfedését a táplálkozás élettanában.

(Saját tudósítónktól.) Friedberger egyetemi tanár a berlin-dahlemeri kutatóintézet igazgatója, a Deutsche Medizinische Wochenschrift legutolsó számában igen érdekes cikket írt a táplálkozás problémáiról. Utal arra, hogy az utóbbi évek sok kérdésben teljes világosságot teremtettek, így például felfedezték a vitamin szerepét a táplálkozásban, de még számos rejtélyes és homályos pont maradt, amelyeknek megoldása lényegesen adatokat szolgáltatna az emberi táplálkozás titkainak megértéséhez. Ezek közül a legérdekesebb jelenségek egyikét ismerteti tanulmányában.

Elmondja, hogy önmagán végzett megfigyelései alapján nagyjelentőségű felfedezést tett. Tudniillik ugyanannál a vegyes táplálkozásnál úgy a jóllakottság, mint a tápérték változik, egy és ugyanaz a táplálék különböző mértékben kelti fel a jóllakottság érzését. Ez pedig onnan ered, hogy nemcsak a táplálék anyaga játszik szerepet, hanem az is, hogy mennyi ideig főzzük, vagy melegítjük a tápanyagot. Állatokon végzett kísérletei során megállapította, hogy a főtt ételből az állatok kétszer annyit fogyasztanak, mint a nyers táplálékból és a főtt étellel tápláltak mégis súlyban és növényben a felét sem érik el a nyers étellel táplálkozókhoz. Ennek a megfigyelésnek eredménye tehát röviden szólva a következő: a vegyes táplálék tápértéke annál nagyobb, minél kevésbé denaturáltott melegítés által. Egy ideig azt hiték, hogy ez a jelenség is a vitaminok szerepére vezethető vissza, de Friedberger tanár hosszas kísérletezése után kiderítette, hogy sem a szénhidrátok, sem a zsiranyag, hanem a tojásfehérje az, amely a főzés alatt elveszti tápértéke jelentős részét. Patkányokon végezte Friedberger érdekes kísérletét és pedig olyképen, hogy kiválasztott két teljesen egyforma súlyu és egyforma alakú patkányt, az egyiket nyerstojással, a másikat pedig három percig hevített tojással táplálta. Három és fél hónapig kísérletezett Friedberger. Három és fél hónap után megmérte az állatokat, a nyerstojással táplálkozó 175 grammot nyomott, a főtt-tojást evő 85 grammot. A főtt-tojással táplált patkány állandóan sokkal többet evett, mint a kísérleti célokra szolgáló másik állat és mégis a fejlődésben erősen visszamaradt, szörzetét teljesen elvesztette és két nappal a mérések eszközlése után, elpusztult.

Ennek folytán Friedberger leszögezi, hogy a tojásanyag, ha három percig 100 fokos vízben forr, nemcsak tápértékét veszti el, hanem ha ezzel az anyaggal egyoldaluan táplálunk valamely élő lényt, úgy kóros elváltozásokat is eredményez. A szervezetnek nyilvánvaló gyengülése a táplálék felmelegítése folytán, nemcsak a testsúly és a növény elmaradását hozza magával, hanem egyoldalú táplálkozásnál súlyos komplikációkhoz vezet, amelyek egyrészt az A) vitamin hiányát mutató betegségekre, másrészt a skorbutra emlékeztetnek. Fried-

berger kutatásai szerint, mindezek a jelenségek a fehérje felmelegítése révén lépnek fel. A kizárólag nyers fehérjével való táplálás is hasonló káros hatásokra eredményez, de ez a hatás sokkal kisebb mértékű és csak sokkal később lép fel.

Féltékenységi dráma Bécsben.

Kettős öngyilkosság az osztrák fővárosban.

(Bécs, november 5.) Borzalmas féltékenységi dráma játszódott le ma egy külvárosi lakásban. Mayer Ferenc 44 éves asztalossegéd tíz év óta folytatott viszonyt Horczky Jozefa 33 éves munkásnővel, akire ma egy féltékenységi jelenet közben kessel támadt rá. A leányt a mellén, a nyakán és a kezén több helyen szurta meg, majd egy tompa tárgyval több ütést mért rá. A mentők a leányt egy széken ülve, vérral borítottan és eszméletlen állapotban találták meg, az asztalossegéd pedig a földön feküdt egy nagy vértócsa közepén és a nyakán hatalmas seb tángott. Mayer ugyanis tettének elkövetése után öngyilkossági szándékkal borotvával vágta keresztül a nyakát. Mindkettőjük állapora életveszélyes.

Fiatalkorú betörő fosztogatja Aradot.

Az aradi rendőrség kézrekerítette a sorozatos betörések tettesét.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi államrendőrség ma reggel két veszedelmes betörőt tartóztatott le. Az egyik egy fiatalkorú, többször büntetett betörő, a másik egy Vankó János nevű kárpossegéd. A fiatalkorú betörő csak a múlt hetekben szabadult ki a fogházból, ahol különféle büntettek miatt tizennégy hónapot ült. Amikor hazaérkezett összekötetésbe lépett Vankó János sal, aki rávette, hogy folytassa abahagyott mesterségét, a tolvajlásokat és betöréseket. A minden morális érzék nélküli fiút könnyű volt rábeszélni a bűnre és egymásután követte el a betöréseket. Legutóbb az Andrányi-féle pezsgógyár irodájába tört be s onnan készpénzt, 1 zseb- és egy asztali órát lopott el. A lopott tárgyakat mindig átadta Vankónak, aki aztán a fiu lakásáról és élelmézéséről gondoskodott. Tegnap éjszaka Vankó rábeszélte a fiut, hogy törjön be Wiegenfeld Adolf Stráda Moise Nicoara (Petőfi) ucai butoraktárába. A fiu felfeszítette az ajtót és behatolt a raktárba, ahol feltörte a páncélszekrényt. A betörés által okozott lármát meghallotta a raktár tulajdonosa és egy rendőr segítségével elfogta a betörőt, akinél megtalálták a lopott pénzt. Vankó János közben megszökött. A rendőrségnek ma sikerült letartóztatnia Vankó Jánost és egy orgazdát is, aki a betörésből származó holmikat

megvásárolta. A fiatal betörő eddig hat betörést ismert be a rendőrségen.

Nedves győzelem Amerikában.

Az alkohol-tilalom ellenesei nagy többségbe kerültek.

(Newyork, november 5.) Washingtoni jelentések szerint az amerikai választásokon az alkoholpártiak fölényes győzelmet arattak. A választások eredményéről érkező hírekből megállapítható, hogy a republikánus szavazatok majdnem mindenütt visszaesek. A republikánusok elvesztették Massachusett fellegvárakat, ahol Coolidge választási menedzser, Buler megbukott Wales demokrata jelölttel szemben. Több államban abszolút többséget nyertek a demokraták. Az eddigi eredményekből arra lehet következtetni, hogy a szenátus republikánus többsége olyan csekély lesz, hogy a progresszívisták fogják a mérleg nyelvét alkotni. Figyelemreméltó eredménye a választásoknak, hogy azokon a helyeken, ahol a választási hadjárat a prohibíció körül folyt, a választók többsége az alkoholtilalom megszüntetése mellett foglalt állást. Newyorkban az alkoholtilalom elleneségei kétharmad többségre tettek szert.

Legújabb newyorki jelentés szerint a választások eddig ismert eredménye alapján a republikánusok többsége a szenátusban hat, a kamarában pedig tizenhárom mandátummal csökkent.

Ismeri a Noszty fiu esetét

Tóth Marival ?

Rádó-műsor.

Szombat, november 6. Bécs. 16.15. Zenekari hangverseny énekszólóistával. — 19.40. A „Mély“ című operett előadása. — Befelezésül Jazz-band. — Grác. 16. 18. Zenekari hangverseny. — 19.30. A Városi Színház egy a második évszázadból származó kínai költeményt ad elő. — Milano. 16.35. Zenekari hangverseny. — 21. Massenet „Manon Lescaut“ operájának előadása. — 23. 23.30. Jazz-band. — Zágráb. 20.15. Táncczene. — Münster. 13.30. Zenekari hangverseny. — 16.30. Zenekari hangverseny. — 22.30. Táncczene. — Breslau. 16. Zenekari hangverseny. — 20.15. Vidám estély. — Budapest. 9.30, 12, 15. Hírek és közgazdaság. — 16. A Szociális misszió előadása. — 17. Az Operaház kamarazenekarának hangversenye. — 18.20. Ifjusági előadás. — 19. Péter Bangha Béla beszéde a belvárosi plébániatemplomban. — 20.30. Hangverseny Regéczy Margit hegedűművésznő, Hacker Margit zongoraművésznő és Szőke Sándor szavalóművész közreműködésével. — Befelezésül táncczene.

HA LAPUNK részére közölni valót van, telefonon is bemondata.

TELEFON SZAM 151.

KÖZGAZDASÁG.

Megváltoztatják a CFR. személytarifáit.

(Bucuresti, november 5.) A CFR. tarifájának revíziójára kiküldött bizottság tegnap délután ülést tartott, amelyen Pretoriat vezérigazgató, a kereskedelmi, valamint mezőgazdasági kamarák uniójának képviselői vettek részt. A bizottság ülésén Peritzanu elnök, aki megnyitó beszédében kifejtette a revízió alapjául szolgáló elveket. Elhatározta a bizottság, hogy a jelenlegi vasúti személytarifát megváltoztatja és pedig 350 kilométerig lesz állítja, 350-tól 500 kilométerig feleneli és 500 kilométeren felül ismét lesz állítja a tarifát.

Zürichben 2.75 a lej

A mai devizapiacra érdekes esemény történt. — Egészen a délutáni órákig a piac erősen szilárd volt, a svájci frank 36.70-es kurzusa szerint. Egyszerre hirtelen nagyobb ellanyhulás következett be, aminek oka az volt, hogy Bucuressti várattal eladóként jelentkezett s nagy tömegű devizát dobott a piacra Termésvár utján. Természetesen nagyobb lanyhulás következett be az összes külföldi fizetőeszközökben, maga a svájci frank 80 ponttal olcsóbbodott s ilyen arányban estek a többi idegen valuták is.

Helyi valuták. (November 5.) Aru: Márka 45, dollár 191, angol font 910, francia frank 6.20, líra 8.10, cseh korona 5.50, magyar korona 375, dinár 3.25, osztrák schilling 26.90, svájci frank 35.90. Pénz: Márka 44, dollár 188, angol font 890, francia frank 6, líra 7.95, cseh korona 5.40, magyar korona 385, dinár 3.10, osztrák schilling 26.70, svájci frank 35. **Külföldiek:** Berlin 45.60, Amsterdám 76.80, Newyork 190.75, London 928, Páris 6.43, Milánó 8.27, Prága 5.67.50, Budapest 372, Belgrád 3.39, Bécs 27.03, Zürich 36.90.

Zürichi tőzsdényítés. (November 5.) Berlin 123.40, Amsterdam 207.35, Newyork 518.87.50, London 2514, Páris 17.25, Milánó 22.35, Prága 15.36, Budapest 72.65, Belgrád 9.15, Bucuressti 2.75, Varsó 57.50, Bécs 73.20.

Zürichi tőzsdézárás. (November 5.) Berlin 123.35, Amsterdam 207.35, Newyork 518.87.50, London 2514, Páris 17.27.50, Milánó 22.25.50, Prága 15.36, Budapest 72.70, Belgrád 9.14.50, Bucuressti 2.75, Varsó 57.50, Bécs 73.20.

Bucuressti tőzsdézárás. (November 5.) Devizák: Páris 6.40, Berlin 45.10, London 918, Newyork 189, Milánó 8.25, Zürich 36.50, Bécs 26.70, Prága 5.62. **Valuták:** Napoleon 740, márka 45, leva 1.35, török líra 0.95, angol font

915, francia frank 6.55, svájci frank 36.50, líra 8.10, drachma 2.30, dinár 3.25, dollár 190, lengyel márka 20, osztrák schilling 27, magyar korona 27, cseh korona 5.60.

— Az üzleti veszteségek elkerülésének módja. A gazdasági viszonyok megromlásának következménye, hogy a nagykereskedők s gyárosok egyre nagyobb mértékben kénytelenek kihitelezni, másrészt a pénzügyi viszonyok súlyosbodása folytán sokszor szilárd cégek is megmogognak. A rossz viszonyok között tért szorít magának az a típus, amely a zavaros körülményeket akarja a maga javára gyümölcsöztetni. Ennél az oknál fogva soha nem volt oly nagy szükség korrekciós és megbízható hiteltudósításokra, mint napjainkban. E tekintetben a követelményeknek megfelelő az Aradon (Kereskedelmi és Iparkamara székhelye II. em. telefon 431.) működő Informator road, mely nem szál-longó hírek alapján, hanem a kérdésbe behatoló lelkiismeretességgel tudósítja a felelt és a szivességi információk méretét jóval túlhaladva nyújtja adatait. Állandó figyelemmel kíséri a vállalatok fejlődését, tudósításait egyre kibővíti és az újabb változásokkal közli.

— Piaci árak. Burgonya 6, hagyma 6, tehénturó 16, juhturó 56, alma 5—10, körte 8—12, szőlő 24, dió 28 lej kilogrammonként tojás 3, tejes káposzta 2—5, paprika 30 banni darabja, tej 8, teffel 40—50, bab 10 lej literre, zöldség 4 lej csomója, vaj 120—160 lej kilogrammonként. A hárompiaci árak: sovány liba 160—200, sovány kacska 100—150, tyúk 90—110, csirke 40—80 lej párja, kövér liba 180—300, kövér kacska 100—150 lej darabja. A gabona piaci árak: búza 750, árpa 480—500, kukorica 400—410, zab 400—430 lej métermázsánként. Az állatvásár árai változatlanok.

Osszeírják az aradi választókat
Kiegészítik Aradon a választók névjegyzékét.

(Saját tudósítónktól.) Beszámoltunk arról, hogy belügyminiszteri rendelet érkezett az aradi városházára, amely a választók újbóli összeírását rendelte el. A törvény szerint ugyanis minden évben össze kell írni az új választókat és törölni azokat, akiknek megszűnt a jogosultságuk, vagy meghaltak. A listát februárig a minisztériumhoz kell felküldeni és valószínű, hogy a város vezetősége még ebben a hónapban megkezdje az összeírást. A város vezetősége ezzel kapcsolatban felhívja azokat, akik bármilyen okból kimaradtak a listából, vagy közben választójogot nyertek, jelentkezzenek az összeírásnál, amelynek pontos napját a város annak idején közölni fogja.

Tojásüzérkedés az aradi piacon

Idegen vásárlók 3 lejre verték fel a tojás árát.

(Saját tudósítónktól.) A vásárló közönség, amely a mai aradi hetipiacot felkereste, megbotráncozással vette tudomásul, hogy a tojással tovább folyik az üzérkedés, úgy, hogy a mai piacon már 3 lejért kérétek darabjért. Ha pedig a vásárló ezt drágálta, közömbösen válaszolt a termelő:

— Nem baj. Nemsokára jön egy új, aki az egész készletet egyre-másra megvásárolja három lejért.

Sok termelő volt, aki nem is adott el tojást a vásárló közönségnek: az idegen városbeli exportőröknek tartotta fenn. A piacon lábrakapó üzérkedés tárgyában beszélgetést folytattunk dr. Angel István interimár bizottsági elnökkel, aki azt mondotta:

— Tudomásom van a piaci üzérkedésről és ma már átiratban figyelmeztettem erre a rendőrséget. Megfigyeltem azt is, hogy a viszontelárusítók kihasználják az elő-

vásárlási tilalmat, a termelőket a város bejáraitól várják meg és már ők hozzák be az árut a reggeli piacra. Az átiratban arra kérttem a rendőrséget, hogy akadályozza meg a rendelet kijátszását és büntesse meg kiméletlenül azokat, akiket rajtakap hasonló manővereken.

— Mindent meg akarunk és meg fogunk tenni a fogyasztó közönség érdekében, de ebben magának a közönségnek is segítenie kell. Ha valami visszaélést tapasztal, jelentse a rendőrségnek, amely megteszi a szükséges intézkedéseket. Minden fogyasztó legyen egyszerűen deaktív is és így tudjuk megvédeni Aradváros fogyasztóinak érdekét.

A nyilatkozat mindenesetre meglepedést fog kelteni az aradi közönség körében, de nyomában várjuk a szigorú, kérelmelhetlen intézkedéseket, hogy a piaci üzérkedés ne drágítsa meg az arany, is nehéz megélhetést.

SPORT.

A vasárnapi mérkőzések hírei. A vasárnapi mérkőzések vezetésére a bíró-bizottság a következő bírót küldte ki: Gloria-CFR-pálya: Délelőtt 9 órakor Gloria-AMTE ifj. bajn. vezet: Manea Demeter. 11 órakor ATE-Hakoah szöv. ifj. vezet: Tony Liviusz. Délután 2 órakor ATE-Hakoah I. oszt. bajnok, vezet: Crisnic Jenő; határbírók Teodorescu főhadnagy és Behm Károly. 3 és fél órakor Gloria-Olympia I. oszt. bajn., vezet: Oravetz László; határbírók: Balajthy István és Hammermann Albert. AAC-pálya. Délelőtt 9 órakor Hakoah-Frontiera ifj. bajnok, vezet: Husztig Ferenc. Délután 1 és fél órakor AAC-AMTE szöv. díj. vezet: Darázs István. 3 és fél órakor AAC-AMTE I. oszt. bajn., vezet: Keller Jakab Timisoara; határbírók: Harangozó István és Pavlovics Gyula. Vointa-Victoria-pálya. Délelőtt 11 órakor: október 24-én félbeszakadt V.-Victoria-Wacker II. oszt. bajn. mérkőzés folytatása, vezet: Kalmár Tibor.

O ifjúsági játékversenyt. Az aradi román kat. főgimn. ifjúsága e hó 7-én, vasárnap délután háromnegyed 4 órakor az intézet udvarán Strifler Ferenc tornatanár vezetésével házi játékversenyt rendez, melyre a t. szülőket és a testedző sportok barátait tisztelettel meghívja a rendezőség. Sorrend: 1. A verseny-

ző csapatok felvonulása. 2. II—III. oszt. mérkőzése kapuvédó labdahajításban. 3. IV—V. oszt. „labdahajítás” versenye. 4. VI—VII. oszt. csapatának kapuvédó játéka. 5. III—V. oszt. „labdahajítás”. 6. IV—V. oszt. „kapuvédó”. A versenyen befolyt összeget játékszerekre fordítjuk.

Felelős szerkesztő:
RETHY JÓZSEF.
Cenzurat: Prefectura Judejului.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

ÉRTESÍTÉS.

Ezuton értesítünk minden rokont, jóbarátot, kollégát és ismerőst, hogy néhai Dávid József volt Astra-gyári műhelyfőnök sirkövel avatása e hó 7-én vasárnap délelőtt 11 órakor lesz megtartva az aradi zsidótemetőben.

6695 Dávid-család.

MA ESTE 10 ÓRAKOR
MEGNYILIK
Központi fényesen átalakított
* táncsterme *
Jazzband! Parkett állandóan a n. 6. közönség rendelkezésére áll!
Rendes éttermi árak!
11 órakor
MŰSOR
Klasszikus és modern táncok!
Új bejárat a Str. Alexandri (Salao-uoca) felől.

ÉRTESÍTÉS.

Értesítem a n. 6. közönséget, hogy virágüzletemet Str. Bratianu 16. szám alól (mely eddig a Kőlcsey-uocával szemben volt) Arad, Str. Bratianu 11. sz. alá főpostával szemben (Kintzig-ház) helyeztem át.
További szíves pártfogást kér:
Kollár Mária.

Az aradi Apollóban
Putyi Liával
a főszerepben.
Manon Lescaut
Prévost
nagy sikerű regénye után.
Az előadások 1/5, 6, 1/8 és 9 órakor kezdődnek.

Az aradi Urániában
ma, szombattól
Harc Berlin ellen
Főszerepben:
Carlo Aldini.
Az előadások 1/5, 6, 1/8 és 9 órakor kezdődnek.

Leleplezték egy spanyol forradalmi puccsot.

Osszeesküvés készült Spanyolország egysége ellen.

(Páris, november 5.) Perpignan környékén nagy feltűnést keltő letartóztatások történtek, amelyek világosságot derítettek arra a mozgalomra, amelynek a célja, hogy Barcelonában forradalmat támasszanak. Olasz, spanyol és angol nemzetiségű forradalmárok egy csoportja akarta átletni a spanyol határt, de sikerült őket bekeríteni és egy megsebesülve elmenekült spanyol kivételével valamennyiüket elfogták. Macia spanyol vezérkari ezredes szervezte a mozgalmat, akinek a jobbkeze egy Carillo nevű ember volt, aki Bordeauxból hetedmagával indult el, de ekkor már a francia hatóságok tudták a forradalmi készülődésről. Mire Oullandba érkeztek, már hatvanan voltak. A forradalmárok a hegyek között akarták átjutni a spanyol határon, de Estabelbet, husz kilométer távolságra Perpignanról, a francia rendőrség az egész társaságot bekerítette. A forradalmárok mind egyforma turistaruhában voltak és hátukon katonai hátizsák. Egy másik összeesküvő csoportot Villafrancában fogtak el a spanyol hatóságok. A rendőrség nagy fegyver- és löszekészletet kobozott el a forradalmároktól. Az egyik letartóztatottmál Katalonia függetlenségi kobogóját találták,

amiből arra következtettek, hogy a kataloniai tartomány elszakadási mozgalomról van szó. A Perpignan mellett letartóztatott különítménynek orvosa és jól felszerelt egészségügyi raktára is volt. A hatóságok eddig kétszáz embert tartóztattak le és több letartóztatás történt Párisban is. Avezzen báró olasz és Quinonea de Leon spanyol nagykövet ma hosszas táncszokást folytattak Briand külügyminiszterrel az olasz és a spanyol emigránsok délfranciaországi fészkeinek kikürtálásáról. A francia kormány is elismerte, hogy Dél-Franciaország a külföldi összeesküvők virágzó telepe lett.

(Páris, november 5.) A Matin jelentése szerint Nizzában letartóztatták Garibaldi Rejottit, a kataloniai összeesküvés szervezőjét. Garibaldi beismerte, hogy egy olasz rendőrtisztől pénzt kapott a forradalom megszervezésére és eddig összesen 45 ezer frank jutott kezeihez az olasz rendőrség részéről. Megállapítást nyert, hogy Garibaldi és az olasz belügyminiszterium egyik kiküldöttje között szoros kapcsolat állott fenn. Ezek a kapcsolatok érthetetleneknek és teljesen misztikusnak tűnnek fel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. — Minden első hirdetés ára hétköznap 4 lej — banl, vasárnap 5 lej. — Vastagabb betűvel 6 lej, illetve 10 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelölni. — Hirdetéseket d. n. 6 óráig vesszünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket, amelyek tartalmánál fogva eredeti alkijában nem közölhetők, az minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon úttal is feladhatók, telefon szám: 151. * * * * *

Alkalmazás.

VOLT önálló, 27 éves izr. vallású fűszer-vaskereskedő, román, magyar nyelvismerettel, perfekt magyar könyvelő, kereskedelmi érettségi végzettséggel keres 100.000 lej készpénz kancsól mellett december 1-ei belépésre pénztárnok, raktárnok, utazói vagy más hasonló állást. „Jó megjelenés” jellegre választ az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbít. 6660

NÉMET BONNE kerestetik vidékre 3 és 5 éves gyermekhez november 15-iki belépésre. Bővebbet Dr. Messzer Károlynál, Arad, Piața Avram Iancu 17., I. em. 10387

KIFUTÓ FIU nappalra 16 fizetéssel azonnal felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 600

Lakás.

HÁROM—ÖT szobás uccal lakás és egy uccal butorozatlan szoba bérbeadó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6697

DUGONICS-uccában 2 egyszobás konyhas lakás kiadó. Érdeklődni Dugonics-ucca 22 és 53. sz. alatt. 6682

EGY kétszobás és fürdőszobás lakás kiadó. Érdeklődni lehet Színházi versenybaráiban. 6701

Vétel és eladás.

ÜZEMKÉPES 60 lóerős benzintraktor 5 vasu akével, használható cséplésre is eladó, vagy becsérőlném kifogástalan teher, vagy személy autóért. Telbisz Ráfael, Besenova-Veche. 6687

NUTRIA BÉLÉSÜ városi bunda, perzsa, silskin kabátok, coboly, nyest stb., szőrmeboák, szőnyegek, háló, uriszoba, ebédlő berendezések, férfi télikabátok, fehérneműk, szőnyegek, vitrin, szalon szekrény, trimó, bőrfotelok, könyvszekrények, rolós iratszékény, íróasztalok, Schmidt premier írógép, villanylámpák, fotelok, storeok, tükrök, sezlón és asztal terítők, íróasztalgarnitúrák, ebédlőszékek és asztalok, márványmosdó, gyerekkocsik, dísztárgyak, asztalaineműk stb. eladók. Salgóné, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

V. D. 60—85 HP. benzintoreke 5 vasal, egy kéri darálómlaom 6 benzintorral eladó. Üzemben megtekinthető. Tulcan János Sclau (Aradm.) 6694

MODERN hálószobák teljesen felszerelve 26.000 lejtől kaphatók Földes Sándor butorasztalos raktárában Arad, Str. Cogalniceanu No. 27. 6654

MŰTÁRGYAKAT, antik tárgyakat, komplett szobaberendezéseket, szőnyeget, közsükségleti cikkeket, férfi ruhanevet, egyes butorarakokat stb. bizományba veszek, azok gyors eladásáról gondoskodom. Kezelési költség nincs. Salgóné, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

ELADÓ 6-os gazdasági magánjáró cséplőgarnitúra, egy 60-as WD. eke kedvező fizetési feltételek, vagy becsérőlném teher, vagy személy autókért. Telbisz Ráfael, Besenova-Veche. 6688

A VÉGKIARUSÍTÁS a „Salon Artistique”-ben Fischer Elíz palota megkezdődött. Butorok, porcellánok, festmények, szőnyegek, tükrök, órák stb. e hó végéig beszerzési áron kerülnek eladásra. 2106

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 600

Férfi- és női divatszövetek feltűnő olcsóárúsítása. Harisnyák zsebkenedők és paplanok nagy választékban

RIPPNER és BENKŐ

Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-uccal)

divatruházában.

Vászon- és schiffon maradékok állandóan kaphatók.

Különféle.

ELVESZETT Szelekt Erzsébet névre szóló cselekdönyv. Megtaláló kéri a rendőrségen leadni. 6689

Muzsaj József

Arad, színházzal szemben.

Őszi árjegyzék:

Férfi öltöny tiszta gyapjú ... Lej 1950—
Férfi öltöny divat színekben ... „ 2650—
Sötét kék és fekete öltöny ... „ 2850—
Oszi falöltő ... „ 1950—
Uister double ... „ 2850—
Uister angol ... „ 3450—
Fregoll raglán ... „ 2200—
Gurami kabát ... „ 980—
Bőr kabátok minden színben ... „ 4800—

Mérték szerinti szabóság.

Nagy posztó raktár.

Háromszobás

teljesen modern lakás a centrumban, elő, fürdő, cselekdönyv, szobával, lelépés nélkül, egy évi bér előre fizetés mellett bérbeadó, azonnal elfoglalható
8 Megbizott: 8

Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

Étterem söntéssel

jó forgalmu bérbeadó

Bővebbet: 6464

Park Szálloda.

Vasutállomáshoz

közel a viadukton túl, ötlakásos kitérőben megépített bérház, évi 45.600 lej bérjövdelemmel, kedvező fizetési feltételek mellett, 450.000 lejtől ELADÓ.

Kizárólagos megbizott:

Uranul iroda Arad, főpostával szemben.

„Park”-szálloda, étterem,

Temesváron az állomás közelében 42 újonnan berendezett szobával, minden nap telt ház kedvező fizetési feltételek mellett, esetleg házzal együtt

eladó!

Nagyobb

kifutó fiu

nappalra

jó fizetéssel azonnal felvétetik. — Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Uj butorhitel!

részletfizetésre.

Ebédli, háló, fa- és vasbutorok, diványok, matracok, ágyceték, Eden pamlagok, zongora, varrógép, írógép stb.

CAROL GARAI

MAGAZIN DE MORILE.

Arad, Piața Avram Iancu 10.

VILLA!

Temesvár legelőkelőbb negyedében 2 nagy szonnal elfoglalható lakással azidő szerint 18% jövdelemmel ELADÓ.

Bővebbet: WANCSEK,

„HOTEL PARK”. Telefon: 750.

Nagy bolthelyiség

Arad főterén

Minorita templommal

szemben

1927. május 1-re

kiadó!

Cim az Aradi Közlöny

kiadóhivatalában.

Lelépés nélkül

gazdálkodásra alkalmas 2 szobás lakásu magánházak, 1, 2, 3 szobás lakások, üzletek, egy irodahelyiség és butorozott szobák kiadók. 6696

Boross ügynökségnél Arad, Strada Consistoriului volt Batthyány-u. 9.

Legjobb és női harisnyát 30.— lejtől 188.— lejtől legelőkelőbban 12.— lejtől készült 45.— lejtől. Bőr nappa készült 101.288.— Selyem, szálak 128.— lejtől Szövetek! Csipkék és divat szalagok óriási választékban! Fél tucat harisnya vásárlásánál külön engedmény!

Bogyó A.

Arad,

Strada Eminescu 13.

Kiégett rádiólámpákat

becseről

6627

„ELECTRON” Arad, Str. Metianu No. 1.

Justin Olariu & Comp.

Arad, Bulv. Reg. Ferd. 47. sz. (Boros E.-tér)

Felhívom a nagyérdemű közönség becses figyelmét a saját készítményű cipő-raktáramra, hol mérték után rendeléseket is elfogadok.

Belvárosi alapított zett nagyon szép emeletes ház, elfoglalható 5 szobás, fürdőszobás, ezankivül egy 3 szobás, fürdőszobás lakással; továbbá az Órtutay-palota közelében nagy bérjövdelemmel emeletes igen jó bérház, jutányos árért, kedvező fizetési feltételekkel eladó.

Kizárólagos megbizott: Györfly „MURES” Irodája Arad Str. Unirel (Fábián G.-ucca)